

FIȘA DISCIPLINEI

ANEXA nr. 3 la metodologie

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș – Bolyai”, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Geografie
1.3 Departamentul	Departamentul de Geografie al Extensiilor/Extensia Gheorgheni
1.4 Domeniul de studii	Geografie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Geografia Turismului

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	INTRODUCERE ÎN GEOGRAFIE						
2.2 Titularul activităților de curs	Șef lucrări dr. Niță Adrian						
2.3 Titularul activităților de seminar	Șef lucrări dr. Niță Adrian						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					42
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					23
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					16
Examinări					2
Alte activități.....					-
3.7 Total ore studiu individual	83				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	x
4.2 de competențe	x

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Laptop, videoproiector, acces la Internet
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	x

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Cursul este fundamental pentru formarea sistemului de reprezentări științifice cu care operează geografia ca știință. Succesul în parcurgerea tuturor celorlalte discipline geografice și implicit de formarea ca specialist în geografie depinde, în primul rând, de modul în care studentul știe să opereze cu noțiunile, categoriile, legile și teoriile geografice într-un sistem științific logic, coerent și adaptabil necesităților ce derivă din investigarea unei realități complexe. În plus, analiza multifactorială, integrată și multiscalară a proceselor și fenomenelor geografice, tradițională acestei discipline, este susceptibilă să favorizeze dezvoltarea unei gândiri flexibile, a unei viziuni cuprinzătoare și realiste asupra naturii și vieții, de mare utilitate în practicarea unui număr considerabil de profesii sensibile diferite ca preocupare.
Competențe transversale	Capacitatea de a structura informația. Capacitatea de analiză și sinteză. Capacitatea de a lucra în echipă și coordonat cu alți colegi. Documentarea în limba română și cel puțin într-o limbă străină, pentru dezvoltarea profesională și personală, prin formare continuă și adaptarea eficientă la noile descoperiri științifice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Importanța deosebită a acestui curs provine din necesitatea de a permite accesul studenților la reprezentările și legitățile geografice fundamentale, indispensabile formării unei concepții unitare despre învelișul geografic ca obiect al cunoașterii geografice. Prin urmare, un obiectiv prioritar al cursului este acela de a elimina riscul generat de studiul precumpănitor al disciplinelor geografice specializate, constând în receptarea neadecvată, incoerentă, fragmentară sau unilaterală a obiectului de studiu al științei geografice (învelișul geografic înțeles ca sistem complex integrat). În vederea cunoașterii structurilor operatorii de bază ale învelișului geografic și a înțelegerii unității și diversității proceselor și fenomenelor geografice se pune accentul pe interpretarea multiscalară a faptelor geografice în strânsă conexiune cu implicațiile generate prin procesele de ierarhizare, încatenare, coevoluție, sinergetism, integrare etc. Pe această cale, se are în vedere și dobândirea unor repere conceptuale și metodologice de actualitate care să familiarizeze studenții cu specificul și cerințele abordărilor de factură multidisciplinară și transdisciplinară. În acest scop se urmărește introducerea celor mai reprezentative concepte legi și teorii pe care se grefează paradigmele științifice actuale (neoevoluționismul, teoria generală a sistemelor, dezvoltarea durabilă ș.a.). Deopotrivă, se are în vedere formarea unui limbaj geografic fundamentat, elevat și riguros, susceptibil să susțină atingerea unui nivel de pregătire științifică în conformitate cu cerințele academice.
7.2 Obiectivele specifice	Să specifice principalele concepte și orientări metodologice legate de proiectarea cercetărilor geografice. Să identifice conceptele și teoriile de bază legate de analiza și prelucrarea datelor de proveniență geografică diferită Să precizeze metodele geografice specifice pentru realizarea, conceptualizarea și interpretarea ulterioară a studiilor geografice elaborate. Să identifice conceptele specifice limbajului geografic utilizat în redactarea și prezentarea unor rapoarte de cercetare, utilizând datele din analize geografice. Să identifice terminologia specifică și strategiile de planificare și analiză din diferite arii geografice adaptate pentru fiecare categorie vizată. Să interpreteze realitatea geografică prin aplicarea cunoștințelor fundamentale, rezultând anumite tipologii și serii de fenomene și elemente ce reprezintă baza studiilor geografice. Să explice și să interpreteze rezultatele cercetării geografice.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
Problematica obiectului de studiu al Geografiei Puncte de vedere cu privire la obiectul de studiu al Geografiei; Mutații conceptuale și metodologice recente reflectate în problematica științei geografice; Definirea învelișului geografic ca obiect de studiu al Geografiei; Structura epistemologică a Geografiei; Locul și scopul Geografiei Generale în sistemul științelor geografice.	Prelegere orală cu secțiuni interactive	2 ore

<p>Nivelele de organizare ale materiei telurice: Nivelul cosmic de organizare a materiei</p> <p>Mișcarea materiei cosmice și Universul cunoscut; Structurile organizatorice ale universului (nebuloasele, nivelul galactic, nivelul stelar, nivelul planetar; Legități care guvernează evoluția lumii materiale; Modele cosmogonice ale Universului și Sistemului Solar; Sistemul solar – integrarea Pământului în sistemul solar și consecințele geografice ale acesteia.</p>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	2 ore
<p>Nivelul terestru de organizare a materiei</p> <p>Structurarea zonar-concentrică a învelișurilor geosferice; Principalele zone structurale, proprietățile și interrelațiile specifice; Potențialul fizic al Pământului.</p>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	2 ore
<p>Nivelul geografic de organizare a materiei</p> <p>Interfața endosferă-exosferă; Învelișul geografic (definire, formare, limite, structură); Organizarea învelișului geografic: organizarea holarhică, nivelul geosferic, nivelul geocomponetal, nivelul integrat (organizarea teritorială la nivel global, regional și local); peisajul geografic ca expresie concretă a învelișului geografic: semnificație și conținut; organizarea teritorială: loc, localitate, regiune geografică.</p>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	6 ore
<p>Caracteristicile de bază ale învelișului geografic</p> <p>Componentele învelișului geografic; Proprietățile învelișului geografic; Trăsăturile specifice ale învelișului geografic: zonalitatea, azonalitatea, etajarea peisagistică, ritmicitatea, asimetria emisferelor; Evoluția învelișului geografic; legile care guvernează dezvoltarea și funcționarea învelișului geografic.</p>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	2 ore
<p>Dimensiunea sistemică a învelișului geografic</p> <p>Teoria Generală a Sistemelor și impactul asupra cunoașterii științifice contemporane; Conceptele definitorii: sistem, structură, relații, stare; Geosistemul ca model de abordare a realității geografice; Structura geosistemelor și tipologia acestora; Relațiile geosistemice: conținut și tipologie; Funcționalitatea ca trăsătură fundamentală a geosistemelor; Trăsăturile sistemică ale învelișului geografic: unitatea și complexitatea, circuitul substanței, energiei și informației, echilibrul relativ, autoreglarea, sinergia geosistemică, finalitatea ș.a.; Tipologia geosistemelor.</p>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	6 ore
<p>Energia și informația în învelișul geografic</p> <p>Sursele energetice ale proceselor geografice; Semnificația și rolul informației geografice în derularea proceselor de vehiculare a energiei în cadrul învelișului geografic; Principalele structuri energetice ale învelișului geografic și formele de interconectare ale acestora.</p>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	2 ore
<p>Dinamica învelișului geografic</p> <p>Etapele de evoluție ale învelișului geografic (prebiogenă, biogenă, antropică); Dinamica internă a învelișului geografic; Dinamica externă a învelișului geografic; Liniar și neliniar în dinamica proceselor geografice; Praguri și bifurcații evolutive în relație cu fenomenele geografice extreme (hazarde, riscuri, catastrofe).</p>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	4 ore
<p>Funcția de mediu a învelișului geografic</p> <p>Dezvoltarea populației umane și stadiile culturale de dezvoltare; Activitățile de producție materială; Urbanizarea și consecințele sale; Impactul activităților antropice asupra componentelor din structura mediului; Modificări cu tendințe de globalizare.</p>	Prelegere orală cu secțiuni interactive	2 ore
<p>Bibliografie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cocean, P., (2002), <i>Geografie regională</i>, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. 2. Donisă, I., (1977), <i>Bazele teoretice și metodologice ale Geografiei</i>, Editura Didactică și Pedagogică, București. 3. Ielenicz M, Comănescu Laura, <i>Geografie fizică generală. Bazele geografiei fizice</i>, Editura Universitară, București, 2003. 4. Kalesnik, S.V., (1959), <i>Bazele Geografiei fizice</i>, Edit. Științifică, București. 5. Mac, I., (2000), <i>Geografie generală</i>, Editura Europontic, Cluj-Napoca. 6. Mehedinți, S., (1930), <i>Terra. Introducere în Geografie ca știință</i>, Editura Fundația Națională „S. Ciornei”, București. 7. Mihăilescu, V., (1968), <i>Geografie teoretică</i>, Editura Academiei RSR, București. 8. Petrea, D., (2005), <i>Obiect, metodă și cunoaștere geografică</i>, Editura Universității din Oradea. 9. Roșu, Al., Irina Ungureanu (1977) <i>Geografia mediului înconjurător</i>, Editura Didactică și Pedagogică, București. 10. Roșu, Al., (1987), <i>Terra – Geosistemul vieții</i>, Editura Științifică și Enciclopedică, București. 		

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Puncte de vedere cu privire la obiectul de studiu al Geografiei	Expunerea; problematizarea; investigația în comun	1 ora
Locul și scopul Geografiei Generale în sistemul științelor geografice	Expunerea; problematizarea; investigația în comun	1 ora
Legități care guvernează evoluția lumii materiale	Expunerea; problematizarea; investigația în comun	1 ora
Trăsăturile specifice ale învelișului geografic: zonalitatea, azonalitatea, etajarea peisagistică, ritmicitatea, asimetria emisferelor.	Expunerea; problematizarea; investigația în comun	4 ore
Organizarea învelișului geografic: organizarea holarhică, nivelul geosferic, nivelul geocomponetal, nivelul integrat (organizarea teritorială la nivel global, regional și local); peisajul geografic ca expresie concretă a învelișului geografic: semnificație și conținut; organizarea teritorială: loc, localitate, regiune geografică.	Expunerea; problematizarea; investigația în comun	4 ore
Structura geosistemelor și tipologia acestora; Relațiile geosistemice: conținut și tipologie.	Expunerea; problematizarea; investigația în comun	2 ore
Principalele structuri energetice ale învelișului geografic și formele de interconectare ale acestora.	Expunerea; problematizarea; investigația în comun	1 ora
Bibliografie Cocean P., Geografie Regională, Presa Universitară Clujeană, 2002, pag.7-46; 75-90; 96-99. Donisă I., Bazele teoretice și metodologice ale Geografiei, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977, pag. 28-49; 62-106. Ielenicz M, Comănescu Laura, Geografie fizică generală. Bazele geografiei fizice, Editura Universitară, București, 2003, pag. 7-27. Mac I., Geografie generală, Editura Europontic, Cluj-Napoca, 2000, pag. 3-14. Petrea, D., Obiect, metodă și cunoaștere geografică, Editura Universității din Oradea, 2005, pag. 7-42. Mehedinți, S., Terra. Introducere în Geografie ca știință, Editura Fundația Națională „S. Ciornei”, București, 1930, pag. 7-85. Mihăilescu, V., Geografie teoretică, Editura Academiei Române, București, 1968 pag. 3-45. Roșu, Al., Irina Ungureanu, Geografia mediului înconjurător, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977, pag. 23-28. Roșu, Al., Terra-Geosistemul vieții, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987, pag. 22-57.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu programele și conținuturile altor centre universitare din țară și din străinătate. Din analiza opiniilor formulate de angajatori privind atributele preferențiale ale formației de specialiști a rezultat un grad ridicat de apreciere a profesionalismului acestora, ceea ce confirmă faptul că, structura și conținutul curriculei educaționale construită pentru acest program de studii sunt corecte, cuprinzătoare și eficiente.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Verificarea gradului de sistematizare și utilizare a noțiunilor însușite	Evaluare scrisă în sesiunea de examene	80%
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de-a opera cu cunoștințele acumulate în activități practice	Participare activă la seminarii	20%
10.6 Standard minim de performanță			
Nota 5 în cadrul procesului de evaluare			

Data completării

2.09.2024

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
18.09.2024

Semnătura Directorului de departament